

Nástup povinného reportování ESG je pro české firmy příležitostí zlepšit byznys

31.10.2024 - | Peak Media

Finančně úspěšné společnosti, které do svých růstových strategií začleňují priority v oblasti životního prostředí, sociální oblasti a správy a řízení společnosti (ESG), dosahují lepších výsledků než jejich kolegové, ukazuje nová analýza konzultační společnosti McKinsey.

Nicméně vychází za předpokladu, že takové společnosti dosahují lepších výsledků i v základních ukazatelích. Důležité je, že vynikající výsledky v oblasti ESG nekompensují slabý růst a ziskovost. Jinými slovy, ESG není všelékem – nezachrání slabší subjekt s chybnou strategií.

Podle jiného průzkumu McKinsey 66 procent všech respondentů a 75 procent respondentů z řad mileniálů uvádí, že při nákupu zohledňují udržitelnost. „Tento posun v chování spotřebitelů podniky nutí a bude nutit, aby si osvojily udržitelnější postupy. A nabízely výrobky, které jsou šetrné k životnímu prostředí. To by mohl být zcela přirozený směr ekonomického vývoje,“ podotýká k tomu Kryštof Míšek, hlavní ekonom Argos Capital.

Byznysová příležitost pro Česko

Tématu ESG a jeho reportingu se v půli října věnovalo i setkání Institutu pro veřejnou diskusi (IVD). Na něm se řečníci z různých odvětví zaměřili na problematiku ESG reportingu.

Jednou z hlavních myšlenek, která na setkání zazněla, že bez udržitelnosti nemohou firmy v 21. století prosperovat a někdy dokonce i přežít. A zároveň nastupující povinnost ESG reportingu bude firmy nutit k tomu, aby v tomto směru tlačily i na své okolí.

„Výrazným trendem bude to, že se na firmy přesune povinnost sledovat jejich dodavatelský řetězec. Tomu se dosud řada z nich vyhýbala. Tlak na povinné reportování může být tím správným impulzem, aby byznys začal udržitelnost vnímat jako příležitost k přepracování svých obchodních modelů od základů. I proto věřím, že rok 2024 bude rokem, kdy společnosti začnou brát ESG vážně,“ prohlásila mj. členka představenstva a šéfka útvaru ESG ve společnosti ČEZ Michaela Chaloupková.

Podle šéfa Katedry strategie Fakulty podnikohospodářské VŠE Ladislava Tylla, který na setkání IVD také vystoupil, je třeba řízení ESG vnímat v rámci celkové strategie firmy. „ESG by mělo být součástí celkové strategie firmy. Bohužel se setkávám často s tím, že se provádí odděleně. A navíc se mu věnuje jen někdo, kdo má na starosti PR a marketing,“ upozornil na stávající přístup firem Tyll.

Směrnice CSRD

Obrovskou změnou pro celou Evropskou unii přináší v oblasti ESG reportingu. S příchodem směrnice CSRD (zkratka z anglického Corporate Sustainability Reporting Directive) totiž budou muset povinně reportovat své nefinanční aktivity.

Nové předpisy výrazně rozšiřují povinnosti firem v oblasti transparentnosti. A také vyžadují, aby firmy nejen vykazovaly své environmentální a sociální aktivity a procesy a systémy řízení podniku, ale také integrovaly principy udržitelnosti do svého každodenního strategického rozhodování.

„CSRD se vztahuje na všechny velké firmy v Evropské unii, které splňují alespoň dvě ze tří kritérií.

Mají více než 250 zaměstnanců, jejich roční obrát přesahuje 50 milionů eur a jejich aktiva čítají přes 25 milionů eur. To představuje výrazné rozšíření povinností oproti předchozím předpisům. V České republice se směrnice dotkne odhadem 250 firem,” podotkla vedoucí partnerka poradenství v oblasti CFO agendy a udržitelného rozvoje EY v České republice a střední Evropě Alice Machová

Základ jsou data

Na slova Ladislava Tylla později reagovala právě Chaloupková s tím, že v ČEZ je právě na tuto problematiku určen celý útvar. „Nícméně na zhruba 30 tisíc všech zaměstnanců se této oblasti naplno věnují čtyři lidé,” dodala s tím, že ale sledují obrovské množství dat.

V letošním roce totiž ČEZ oslovil přes 250 vybraných dodavatelů s žádostí o součinnost při dotazníkovém šetření. Jeho cílem bylo detailněji zmapovat aktuální stav v oblasti udržitelnosti. I díky tomu může skupina některé oblasti reportovat za celý svůj hodnotový řetězec, tedy i za své dodavatele. Podle ní se i stále častěji o tematiku ESG zajímají i zákazníci, což ovlivňuje ČEZ jako dodavatele. A dodala, že zájem zákazníků o certifikovanou elektřinu z obnovitelných zdrojů od ČEZ ESCO vzrostl loni meziročně o 10 procent

„Například vlastník pražského outletu Fashion Arena požadoval informace o celkových emisích CO₂ teplárny Mělník za rok 2023, která budovu vytápí. Společnost EP Rožnov ze skupiny ESCO byla svým významným odběratelem vyzvána k vypracování podrobného plánu dekarbonizace, pokud chce zůstat mezi dodavateli,” doplnila Michaela Chaloupková.

Vysoké nároky na firmy

Machová se ve svém vystoupení také zaměřila měřitelnost ESG v kontextu s evropskou regulací. Společnosti budou podle ní muset shromažďovat informace související s udržitelností, stanovovat cíle a klíčové ukazatele výkonnosti, vypracovávat politiky a řídit rizika ESG.

Řada společností má již povinnost podávat zprávy podle CSRD poprvé v roce 2025 (za rok 2024). Jako příklady uvedla firmy jako E.ON, Colt CZ Group nebo právě ČEZ. „Analyzujeme v rámci nefinančního reporting velké množství dat. Celkem se jedná o 12 hlavních standardů, každý má několik dalších podtémat,” dodala Chaloupková.

Je evidentní, že téma ESG a udržitelnosti není pouze evropskou záležitostí. Na udržitelnost musejí myslet i firmy například v Americe nebo Asii, které však zároveň působí či obchodují v Evropě. Podle Machové celá struktura zprávy o udržitelnosti ukazuje, že jde o komplexní záležitost.

Jedině tak ale lze plnit účel reportingu, který přinese porovnatelnost dat mezi jednotlivými firmami. Zatím k tomu data nejsou, ale jednotná linie je cílem.

„Hodně se s klienty bavíme o tom, jak to celé zjednodušit. Něco lze odložit, například vyčíslení vybraných finančních rizik nebo Scope 3 u firem s méně než 750 zaměstnanci se nemusí reportovat hned první rok. Na rozdíl od finančních reportů se nefinanční reporting dívá hodně také do budoucnosti, jaké jsou výhledy a plány, analýza rizik,” poznamenala Alice Machová.

Energetická účinnost musí růst

Posledním panelistou v diskusi byl zástupce státu, který se zaměřil především na otázku dekarbonizace průmyslu a energetiky. Vrchní ředitel sekce ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí Petr Holub zdůraznil, že Česko by mělo přidat minimálně 8 GW instalovaného výkonu

solárních a 1,2 GW instalovaného výkonu větrných elektráren.

Preferované scénáře ukazují na snižování energetické závislosti, snižování dovozu ropy a plynu, naopak zvyšování dovozu čisté elektřiny a vodíku.

„Dekarbonizace vede k růstu HDP, do roku 2035 o 2 procenta. Také k růstu pracovních míst v nových sektorech. Směřování ke klimatické neutralitě je těžší oříšek. Zhruba 70 procent dokážeme snížit se současnými technologiemi. Dalších 25 procent s novými technologiemi jako je vodík, posledních 5 procent je extrémně obtížné,“ uzavřel Petr Holub.

V závěrečné diskusi fóra IVD se účastníci shodli, že firmy, které efektivně integrují ESG do svého podnikání, čelí menším rizikům. Zároveň mají lepší přístup ke kapitálu a získávají vyšší důvěru investorů, zákazníků i zaměstnanců. Implementace ESG vyžaduje jisté náklady, protože firmy musejí investovat do nových systémů a procesů pro správu ESG dat. Tyto investice však vedou k vyšší důvěryhodnosti u investorů a lepší připravenosti na budoucí regulace.

<https://www.peak.cz/nastup-povinneho-reportovani-esg-je-pro-ceske-firmy-prilezitosti-zlepsit-byznys/43153>